

«پشت صحنه رازی»

گزارش: دکتر مجتبی سرکندی

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا یک شماره ماهنامه دارویی رازی چاپیده شود و به دست ما و شما برسد. در این بین، افرادی هستند که بار سنگین مجله را بر دوش دارند اما به ندرت نامی از آنها برده می شود.

در دفتر نشریه رازی که از سال گذشته دچار تغییرات زیادی گردیده، سرکار خانم حق بیان، جناب آقای شیخی و جناب آقای نادری به رتق و فتق امور مشترکان، بازآموزی و امور مالی می پردازند. در اینجا جا دارد از یارانی مانند سرکار خانم پارسا، سرکار خانم مازوجی، جناب آقای خلیلی و جناب آقای سیاحی که در گذشته در دفتر رازی مشغول به کار بودند و اکنون دیگر در بین ما نیستند، یادی کنیم و از زحماتشان تشکر نماییم.

یکی از افرادی که از آغاز تاکنون در دفتر نشریه رازی مشغول به انجام وظیفه می باشد و علی رغم سن و سالش، همواره چون جوانی، سرحال و بانشاط، کارها را پی گیری می کند، جناب آقای نیلی است. تذکرات آقای نیلی همیشه به جا هستند. او همواره و در مواقع لازم، در مورد به پایان رسیدن دوره

اشتراک، بازآموزی، سرمقاله خرداد، تصویر بهمن و ... نکات لازم را ذکر می‌کند و مشاور خوبی برای بنده و دیگران است.

پس از دفتر نشریه، باید از کانون فرهنگی و تبلیغاتی هم‌رنگ اختر که مدیریت فنی و هنری ماهنامه دارویی رازی را بر عهده دارند، شرکت نوین سیستم که کارهای لیتوگرافی نشریه را انجام می‌دهند و شرکت حدیث که مسوول کارهای چاپ مجله می‌باشد، نام برد.

برای آشنایی بیشتر شما خوانندگان عزیز با این سه گروه اخیر، پنج سوال از مدیران آن‌ها پرسیده شد، که طی این صفحات پاسخ به سوالات مذکور را با هم مرور می‌کنیم. این پنج سوال عبارتند از:

- ۱- لطفاً از خودتان صحبت کنید، از زندگی خصوصی‌تان و از این که چه شد به این کار روی آوردید؟
- ۲- از چه زمانی کار با مجله رازی را آغاز کردید؟
- ۳- همکارانتان که در ارتباط با مجله رازی کار می‌کنند چه کسانی هستند و هر کدام چه کاری انجام می‌دهند؟
- ۴- آیا خاطره‌ای در ارتباط با کار مجله رازی دارید؟
- ۵- در مورد مجله رازی چه فکر می‌کنید؟ آیا اصلاً نگاهی به آن می‌اندازید؟ فکر می‌کنید در ارتباط با کار شما نقاط قوت و ضعف رازی چیست؟ و این نقاط ضعف چگونه بهبود می‌یابند؟

□ بنده فریبرز سیامک نژاد کارشناس ارشد گرافیک و ناظر هنری مجلات رشد عمومی بزرگسال در وزارت آموزش و پرورش و مدیرعامل شرکت هم‌رنگ اختر هستم. از دوران دبستان به تزیینات دفتر مشق و به عبارت امروزی Layout علاقه داشتم و بالاخره این علاقه منجر به این شد که علی‌رغم رشته تحصیلی‌ام که علوم تجربی بود، در رشته گرافیک ادامه تحصیل دهم و به علت ارتباطاتی که داشتم ام‌اکتراً کارهای گرافیک را در رشته پزشکی انجام داده‌ام به این صورت که از سال ۱۳۷۱ تاکنون با

نشریه رازی که یک نشریه پزشکی است همکاری دارم و عمده کارهای دیگر ما نیز در ارتباط با شرکت هایی است که به نوعی با دارو و پزشک سروکار دارند.

□ ابتدای کار از یک دفتر کوچک واقع در منزلمان در زمان دانشجویی ام شروع شد ولی بعداً در سال ۱۳۷۴ دفتر ما به خیابان سعدی شمالی منتقل گردید.
□ قبل از ورود کامپیوتر به عرصه صفحه آرایی کارهای حرفه‌ای را در بیرون از دفتر و صفحه آرایی (Layout) را به صورت سنتی و با چسب و قیچی در داخل دفتر انجام می دادیم ولی بعدها

یک نفر از خواهرها را به عنوان تایپیست استخدام کردیم و کارها توسط ایشان در نرم افزار زرنگار انجام می شد.

رفته رفته با پیشرفت نرم افزارها ما هم کار را به محیط های حرفه ای مثل پیج میکر (page maker) انتقال داده و هم اکنون کلیه کارهای مجله توسط کامپیوتر و با این نرم افزار صورت می گیرد. البته، ابتدا کار توسط خانم پیوستی که تایپیست قدیمی و منشی فعلی ما هستند انجام می شد ولی با آمدن خانم افشاری پور و آموزش ایشان کارها فعلاً توسط ایشان صورت می پذیرد. تصویرسازی های احتمالی هم توسط خودم یا دوستان متخصص بنا به سفارش مجله جداگانه انجام می شود.

□ از مجله خاطره بسیار دارم ولی یکی از جالب ترین آن ها زمانی بود که قرار شد نشان نوشته مجله (لوگو) تغییر یابد و به شکل سنتی و با حروفی هم سان با زمان زکریای رازی طراحی شود. از این رو، پس از طراحی و تایید ضمنی سردبیر مجله، لوگو آماده و روی جلد به رنگ سبز قناری روشن قرار گرفت ولی پس از چاپ متوجه شدیم که رنگ نکاتیو

نوشته لوگو روی مجله به خوبی دیده نمی‌شود که چون کار دیر شده بود و چاپ هم شده بود، تصمیم گرفتیم برای جلوگیری از اسراف و اتلاف وقت توسط چاپ سیلک روی جلد‌های چاپ شده مجدداً لوگو را به رنگ قرمز چاپ کنیم تا اشکال عدم دید حل شود. خلاصه با مکافات‌ها و رفت و آمدهای بسیار (چون زمان مصادف با تعطیلات نوروز بود) بالاخره کار تمام و جلد‌ها به صحافی

فرستاده و مجله آماده شد ولی با اعلام مدیرمسئول مجله قرار شد لوگوی مجله به همان حالت قبلی برگشته و دیگر از رنگ روشن در زمینه مجله استفاده نگردهد، و با تمام این دردسرها و هزینه‌ها کار دوباره برگشت به همان طرح قبلی!

□ مجله رازی چون یک مجله تخصصی پزشکی با اصطلاحات مخصوص آن می‌باشد، بنابراین برای ما کاربرد محتوایی خاصی ندارد ولی به طور ضمنی بچه‌های دفتر یک جلد از آن را به عنوان آرشیو پیش خود نگاه می‌دارند و از بعضی از مقالات ساده آن که قابل فهم آن‌ها باشد، استفاده می‌کنند.

بنده تقاضا دارم حال که به دویستمین شماره این مجله رسیدیم (همان‌طور که در صدمین شماره آن نیز به این مساله اشاره کرده بودم) مطلبی را تحت عنوان اظهارنظرهای گرافیکی خوانندگان چاپ کنیم و از دوستان پزشک بخواهیم نظرات خود را نسبت به نوع صفحه‌آرایی و تصاویر داخلی و جداول و دیاگرام‌های مجله اعلام کنند تا در بهبود احتمالی آن تاثیرگذار باشد. در پایان آرزوی مسوفقت برای دست‌اندرکاران مجله را دارم.

چاپخانه قرار می‌دهیم. همکاران دیگر بنده در ارتباط با نشریه رازی عبارتند از:

- ۱- آقای جمشید کبیری، در قسمت کپی زینگ
- ۲- آقای علی کوشافر، در قسمت کپی زینگ
- ۳- خانم مریم علیزاده، روابط عمومی
- ۴- رضا سامنی، اپراتور

□ هر شماره‌ای از مجله رازی را که فیلم و زینگ می‌کنیم و به چاپخانه می‌فرستیم خاطره‌ای برای فرد فرد ما به یادگار بر جا می‌گذارد.

□ مجله پزشکی خوبی می‌باشد اما بیشتر فکر می‌کنم که در دست داروسازان و پزشکان است تا عموم. شاید علتش بیشتر به خاطر تخصصی بودن می‌باشد. از نظر قوت کار باید بگویم، از زمانی که رازی از شیوه سنتی قدیم به شیوه جدید لیتوگرافی و تایپ روی آورده است، باعث بهبود نتیجه کار از نظر سرعت و دقت و کیفیت شده است.

□ اینجانب داود باقری متولد ۱۳۳۵ دارای مدرک تحصیلی دیپلم ریاضی هستم. به توصیه یکی از اقوام وارد کار چاپ شدم و از همان ابتدا علاقمند به این رشته گردیدم و از سال ۱۳۶۹ چاپ حدیث را تاسیس کردم.

□ از (آبان) سال ۱۳۷۱ افتخار چاپ مجله رازی را پیدا کردم و از آن سال تا به حال ماهنامه رازی در چاپ حدیث چاپ گردیده است.

□ ماهنامه رازی به وسیله دستگاه های چاپ

افست یک ورقی و دو ورقی یعنی متن در ماشین دو ورقی افست و جلد آن با ماشین یک ورقی افست چاپ می گردد و اپراتور دستگاه دو ورقی آقایان مقیمی و دارای گونه و اپراتور دستگاه یک ورقی آقایان گلرنگ و جعفری می باشند.

□ تغییر رنگ روی جلد ماهنامه رازی در بهمن ماه همه ساله یاد و خاطره بهمن ۵۷ را برای ما زنده می کند.

□ ماهنامه رازی یک نشریه علمی تخصصی و اجتماعی است ضمن این که برای پزشکان و داروسازان مفید است به اعتقاد من بعضی از مقالات مانند مصرف

بی رویه دارو برای بسیاری از خانواده ها مورد نیاز می باشد.

در مورد قوت و ضعف باید عرض کنم که همه کسانی که به طریقی با کار چاپ و نشر آشنا هستند یقین دارند کارهای چاپی تاریخ دار مانند روزنامه، هفته نامه و ماهنامه کار بسیار پرمسئولیت و دشواری است و از این که سالیان طولانی ماهنامه رازی به طور منظم منتشر شده جا دارد به همه دست اندرکاران این مجله خسته نباشید، عرض نمایم.

جدول ویژه شماره ۲۰۰ رازی

۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
۱												۱
	۲									۲		۲
		۳							۳			۳
			۴	۴			۴					۴
				۵	۵	۵						۵
					۶	۶	۶					۶
				۷			۷					۷
			۸			۸			۸			۸
	۹									۹		۹
۱۰												۱۰

افقی

- ۱- یک α_p - آگونیسست که با نام تجارتی آلفاگان به صورت قطره چشمی ۰/۱۵ درصد در گلوکوم با زاویه باز مصرف می‌شود و با کاهش تولید مایع زلالیه و افزایش خروج مایع زلالیه عمل می‌کند.
- ۲- داروی مهارکننده ACE به نام تجارتی Lotensin که در درمان هیپرتانسیون و پرکاری بطن چپ پس از سکته قلبی مصرف می‌شود.
- ۳- حرف نفی زبان عربی - بعضی‌ها چون «آن» بر گنبداند - Thirty
- ۴- لوس بهم ریخته - پسوند مکان - پسوند شباهت
- ۵- شامی کباب - ملل با «د» اضافه
- ۶- گیاهی با آلکالوئیدهای مهم ضدسرطان - اهل جاجم
- ۷- پیانو بهم ریخته - دلتنگ بدون حرف آخر
- ۸- با «ک» تصغیر به خانه کوچک گفته می‌شود - الفبای موسیقی - زیرا با کسر یک نقطه
- ۹- با افزودن «یاد» به آخرش نام فرشته‌ای در آیین زرتشت است - گوشه‌نشین - با افزودن پسوند tropic به آخر آن به داروهایی اطلاق می‌شوند که اثر مثبت روی سیستم عصبی دارند
- ۱۰- تکرارش صدای پرواز مگس است - حرف ربط - آمادگی زمین برای کشت - شلوار جین
- ۱۱- آنالوگ آزادکننده گونادوتروپین که برای درمان تسکینی سرطان پروستات پیشرفته به کار می‌رود.
- ۱۲- آنتی‌متابولیت پورین که در درمان لوکمهای لنفوسیتیک مزمن و لنفومای غیرهاچکینی مصرف می‌شود.

عمودی

- ۱- داروی ضدقارچی که در کاندیدیاز واژینال مقاوم به نیستاتین و کلوتریمازول مصرف می‌شود.
- ۲- فعال‌کننده پلاسمینوژن بافتی
- ۳- پروردگار - فلزی که در جایگاه‌های کاتالیتیک آنزیم گلوتاتیون پراکسیداز وجود دارد (این آنزیم گلوتاتیون را برای احیا کردن پراکسیدها به کار گرفته و لذا چربی‌های غشا را در برابر آسیب اکسیدان‌ها و رادیکال‌های آزاد محافظت می‌کند) - با افزودن حرف سی و یکم زبان

- فارسی به آن، کلمه‌ای به معنی «برای رضای خدا» می‌شود.
- ۴ - با افزودن «ه» به آخر آن، زنی است که سابقاً همراه عروس به خانه داماد می‌رفت - حرکت - دوم شخص انگلیسی.
- ۵ - نشانه - سوم شخص مفرد - عابد با دو نقطه اضافی.
- ۶ - زدودن بهم ریخته - تاب و توان - اسم مفعول
- ۷ - پنکه بهم ریخته - اسب تیزرو
- ۸ - با افزودن «ق» به آخرش کلمه‌ای به معنی اسلحه می‌شود - فدراسیون جهانی کشتی
- ۹ - آیین - بهشت زیر پای اوست - ضد فراز.
- ۱۰ - پهلوان - داروی ضدپارکینسون با اثر مهارکنندگی بر آنزیم MAO_B - ماه بز
- ۱۱ - برونکودیلاتور طولانی اثری که به‌عنوان درمان نگهدارنده آسم و جلوگیری از برونکواسپاسم به‌صورت آتروسل و پودر استنشاقی به‌کار می‌رود.
- ۱۲ - داروی ضدترئوویروسی که با مهار پروتئاز عمل کرده و برای درمان آلودگی با HIV به‌کار می‌رود.